

Побачила світ книга
«7 днів після аварії»

Новини

Як КДБ
з правдою боровся

НОВИНИ ЧАЕС

9 липня 2021 | №17 (1512)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

Перший із 230-ти

В рамках промислової експлуатації 8 липня у бетонний модуль зберігання нового сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2) завантажено перший двостінний екранований пенал із 93 відпрацьованими тепловидільними збірками.

За 10 років до СВЯП-2 буде перевезено, оброблено та розміщено на довготривале зберігання більше ніж 21 000 тепловидільних збірок, накопичених на ЧАЕС під час генерації електроенергії.

Один крок до промислової експлуатації

5 липня Державна інспекція ядерного регулювання розпочала інспекційне обстеження ДСП «Чорнобильська АЕС» з метою перевірки повноти і достовірності відомостей, що містяться у документах, доданих до заяви на отримання ліцензії на право провадження діяльності з переробки та зберігання радіоактивних відходів.

У рамках заходу має на меті перевірити стан готовності та дотримання вимог безпеки експлуатації конфайнмента та об'єкта «Укриття», забезпечення аварійної готовності, функціонування системи радіаційного контролю та індивідуального дозиметричного контролю, поводження з радіоактивними відходами, що утворюються під час експлуатації конфайнмента та об'єкта «Укриття», забезпечення необхідним персоналом та його підготовку, а також систему управління діяльністю щодо конфайнмента та об'єкта «Укриття».

Комісія у складі державних інспекторів Держатомрегулювання та представників ДП «ДНТЦ ЯРБ» повинна встановити наявність умов для безпечного провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії та оцінити спроможність ДСП «Чорнобильська АЕС» вести заявлену діяльність з дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки.

Дана інспекційна перевірка безпосередньо пов'язана з отриманням Чорнобильською АЕС ліцензії на експлуатацію комплексу конфайнмента та об'єкта «Укриття» (у рамках окремого виду діяльності — переробка та зберігання радіоактивних відходів).

Нагадуємо, що новий безпечний конфайнмент — це захисна споруда, що включає в себе комплекс технологічного обладнання для вилучення із зруйнованого четвертого енергоблока ЧАЕС матеріалів, які містять ядерне паливо, поводження з радіоактивними відходами та інші системи, призначена для здійснення діяльності із перетворення зруйнованого енергоблока на екологічно безпечну систему та забезпечення безпеки персоналу, населення й довкілля.

Спорудження Першого пускового комплексу нового безпечного конфайнмента об'єкта «Укриття» завершилось у 2019 році. Вартість будівництва і монтажу захисної конструкції склала біля 2 мільярдів євро. У фінансуванні проєкту взяли участь 40 країн.

Довідково. Будівництво арки НБК стартувало 26 квітня 2012 року. 29 листопада 2016 року встановлення арки в проєктне положення над об'єктом «Укриття» було завершено.

2016 рік — Чорнобильською АЕС отримано дозвіл на експлуатацію інтегрованої автоматизованої системи контролю об'єкта «Укриття» (ІАСК).

8 листопада 2017 року Чорнобильська АЕС прийняла в експлуатацію «огорожено-жувальний контур» НБК.

10 липня 2019 року ЧАЕС підписала Акт здачі-прийняття всіх об'єктів ПК-1 НБК від підрядника робіт — французької компанії «Новарка».

27 вересня відбулося підписання Акту готовності до експлуатації ПК-1 НБК. Це означало, що підрозділи ДСП ЧАЕС повністю укомплектовано експлуатаційним та ремонтним персоналом, який пройшов теоретичне і практичне навчання та допущений до самостійної роботи.

11 листопада 2019 року ДСП ЧАЕС направило в ДАБІ заяву про прийняття в експлуатацію завершеного будівництвом об'єкта ПК-1 НБК і видачу відповідного сертифікату та 5 грудня 2019 року отримало його.

24 квітня 2020 року новий безпечний конфайнмент було переведено у режим пробної експлуатації, а за три місяці, 24 липня — отримано окремий дозвіл на дослідно-промислову експлуатацію ПК-1 НБК.

З початку 2021 року на виконувалися випробування систем, конструкцій та компонентів НБК на відповідність проєктним вимогам, функціональним призначенням і працездатності, а також відпрацьовувалися навички та перевірялася готовність персоналу до промислової експлуатації НБК.

Для отримання ліцензії на промислову експлуатацію комплексу НБК-ОУ силами персоналу ДСП ЧАЕС розроблено низку документів, зокрема, технологічний регламент, межі та умови безпечної експлуатації, остаточний звіт з аналізу безпеки НБК, в якому враховано результати дослідно-промислової експлуатації НБК, і, нарешті, документацію на експлуатацію та технічне обслуговування обладнання всіх систем НБК.

Як зростатимуть пенсії чорнобильців

У 2022 році в Україні зростуть пенсії ліквідаторам і постраждалим від Чорнобильської катастрофи. Це торкнеться 39 тис. 481 пенсіонера. Закон частково набрав чинності 1 липня 2021 року, а з 1 січня 2022 року він буде діяти в повному обсязі.

Закон України №1584-IX (законопроект №4555) «Про внесення змін до закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб» 1 липня опубліковано в офіційному виданні Верховної Ради (ВР) — газеті «Голос України».

«Закон набирає чинності з 1 січня 2022 року, крім пункту 2 розділу 1 цього закону і пункту 2 цього розділу, які почнуть діяти з 1 липня 2021», — йдеться в перехідних положеннях згаданого документу.

Так, з 1 липня поточного року набрала чинності низка положень, а саме:

- про мінімальні розміри пенсії за інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання;
- про пенсії у зв'язку із втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- про введення державної адресної допомоги до пенсії.

Відповідно до закону, додаткова пенсія за шкodu, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи буде виплачуватися повністю незалежно від заробітної плати, пенсії чи іншого доходу.

Відзначається, що мінімальний розмір пенсій не може бути нижчим:

- для 1 групи інвалідності — 6000 грн;
- для 2 групи інвалідності — 4800 грн;
- для 3 групи та дітей з інвалідністю — 3700 грн.

Як повідомляла раніше глава Комітету з питань соціальної політики Галина Третякова, пенсії ліквідаторам першої групи, які сьогодні в середньому отримують 12 тис. 270 гривень, будуть підвищені до 16 тис. 80 гривень.

Пенсіонерам з-поміж учасників другої групи інвалідності буде підвищена пенсія з 10 тис. 967 гривень до 12 тис. 987 гривень. Для третьої групи з 8 тис. 129 тис. до 8 тис. 917 гривень.

При нарахуванні пенсії за бажанням особи, яка звернулася за пенсією, заробітна плата для нарахування пенсії може визначатися за будь-які 12 місяців поспіль роботи на територіях із радіоактивним забрудненням.

Закон визначає, що для нарахування певного розміру пенсії українцям, які пропрацювали на радіоактивно забруднених територіях, будуть виходити з різних формул:

- менш як 12 місяців — зарплата визначається за формулою: заробітна плата за ці місяці ділиться на число відпрацьованих місяців;
- не менше 30 календарних днів у двох місяцях — зарплата визначається за будь-які фактичні відпрацьовані 30 календарних днів роботи;
- менш як місяць — зарплата визначається за один календарний місяць з додаванням до заробітної плати на основній роботі.

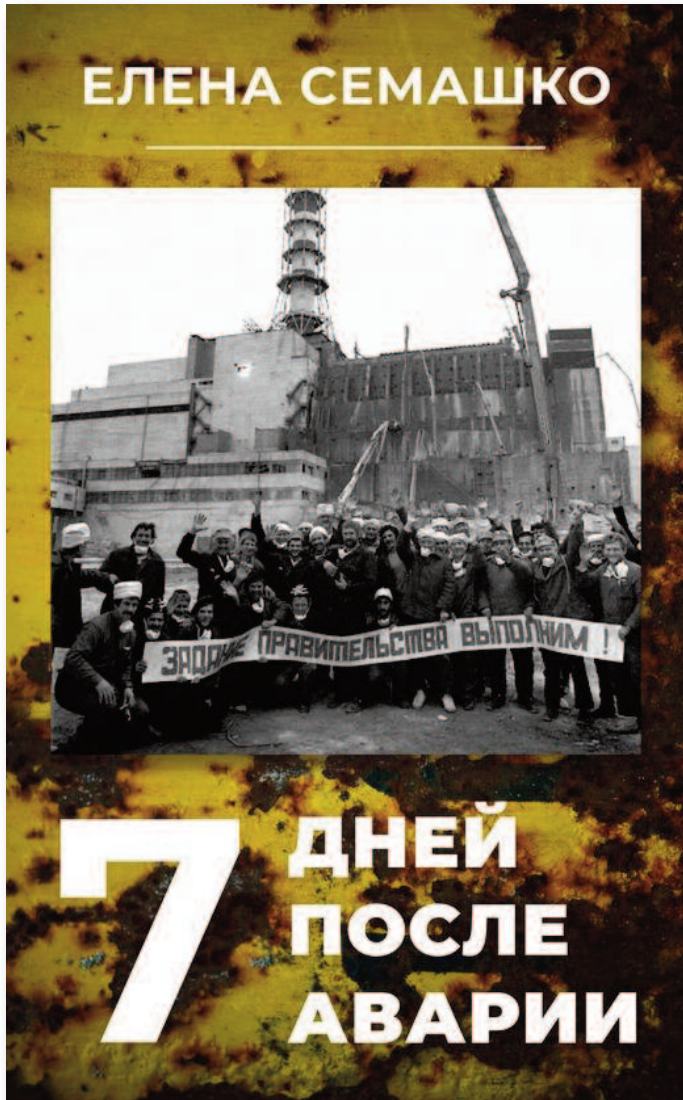
Окрім цього, урегульовано питання забезпечення права на отримання державної пенсії, обчисленої з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, для всіх учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Також громадянам, які брали безпосередню участь у ліквідації інших ядерних аварій та їх наслідків, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї та внаслідок цього стали особами з інвалідністю, надали право на держпенсію в розмірі п'ятикратного розміру від розміру мінімальної зарплати, встановленої на 1 січня відповідного року.

Відповідно до діючого пенсійного законодавства, розміри пенсії, починаючи з 2022 року, щороку з 1 березня повинні бути проіндексовані у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів, з урахуванням коефіцієнта збільшення, що визначається абзацами другим і третім частини другої статті 42-ї Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Є шанс, що новий закон насправді буде виконуватися, оскільки, як передає агентство «Інтерфакс-Україна», народні депутати проголосували за підписання спікером цього законопроекту, попередньо домовившись, що жодних проектів постанов, які блокують підписання документа, реєструвати у Верховній Раді не будуть.

Побачила світ книга «7 днів після аварії»

Книга «7 днів після аварії», як і аналогічний цикл документальних фільмів [<https://bit.ly/3jKEMa0>], базується на унікальних матеріалах: архівах ЧАЕС, КДБ, даних слідства, післяаварійних розслідуваннях та інтерв'ю учасників ліквідації аварії на четвертому блоці ЧАЕС.

Спеціалістка ЧАЕС Олена Семашко провела грандіозну журналістську роботу, яка тривала понад 10 років. За цей час було зібрано близько 50 особистих історій очевидців катастрофи, проаналізовано тисячі сторінок літератури та проведено десятки годин консультацій із технічними спеціалістами.

...У квітні 2020-го, коли увесь світ, в переважній своїй більшості, сидів на карантині, Олена завершила останню, восьму серію документального циклу «Хроніка аварії на 4 блоці ЧАЕС».

Фільм цей унікальний, насамперед, тим, що це перша і єдина в світі стрічка, побудована виключно на спогадах людей, які пра-

цювали на промисловому майданчику станції протягом першого тижня аварії і, відтак, бачили всі події на власні очі та склали про них власну думку. Що найцінніше в цьому фільмі — це відсутність художньої вигадки та будь-якого ідеологічного авторського редагування думки його героїв.

Перша серія фільму вийшла до глядача в квітні 2016 року — до 30-х роковин аварії. Власне, як це нерідко буває, початковий задум в процесі реалізації зазнав кардинальних змін.

Півгодинна програма, в якій передбачалося оприлюднити розповіді безпосередніх учасників ліквідації, практично на етапі збору фактичного матеріалу переросла до розмірів багатосерійної документальної стрічки.

Сама Олена Семашко розповідала про цю роботу так: «...В якийсь момент розмов з людьми набралось стільки, що я зрозуміла: по-перше, їх треба систематизувати хронологічно, а по-друге, що 26 квітня все, власне, лише розпочалося. Аварія — це не кінець події, навпаки, вона — тільки початок відрізка довжиною зараз вже в тридцять чотири роки.

Ми практично по секундах знаємо, як розвивалися події, які призвели до аварії, ми посекундно знаємо, як розвивалася сама аварія. Але ми значно гірше знаємо про те, що саме робилося в ніч аварії, щоб одразу, в перші хвилини, мінімізувати наслідки того, що сталося.

Я хочу, щоб глядачі фільму зрозуміли: так, пожежні виконали свою роботу — збили пожежу з даху блоків та машинного залу. Все решта робили працівники ЧАЕС. Вони зупиняли блоки, причому робили це так, щоб обладнання і системи могли бути законсервовані, потім розконсервовані та введені в експлуатацію.

Існує певна інформаційна прірва: начебто аварію скоїли одні люди, які миттєво кудись розбіглися, а інші прийшли невідомо звідки й почали рятувати станцію. Цю прірву треба долати. Тому що не було ніяких нових героїв, які зупинили ЧАЕС, законсерували блоки, а потім їх відновили».

Фільм вийшов надзвичайно чесний. Це вища журналістська майстерність, якою сьогодні володіють небагато журналі-

стів, — «вимкнути» своє внутрішнє, дуже особисте бачення добре відомих подій і повністю викласти думку співрозмовника, нехай навіть дуже спірну, але водночас перевірити всі свідчення на фактаж і відповідність хронології минулого.

Фільм вийшов надзвичайно людином, тому що всі співрозмовники Олени Семашко розповідали про великі епічні для світу події, перепускаючи їх через призму

власних родин і долі.

«Хроніка аварії на 4 блоці ЧАЕС» охоплює лише один, перший тиждень ліквідації Чорнобильської катастрофи — але що то був за тиждень! Стрічка Олени Семашко, а разом з нею і книга «7 днів після аварії», ненав'язливо і впевнено спростовують низку міфів, які роками створювали у суспільній свідомості різного роду містифікатори від журналістики та історії.

Дивитися фільм важко. Читати книгу, по котрій його зроблено, також не легко. Ніхто не залишається байдужим у вирі емоцій, якими мимоволі діляться розповідчі. Читач і глядач разом з героями переживають нерозуміння ситуації, жах, розпач і те неймовірне «хто, якщо не ми?», яке, власне, і робить людину людиною.

На жаль, через кілька місяців після виходу 8 частини фільму «7 днів після аварії», його авторка — Олена Семашко — померла. В пам'ять про колегу її колеги трансформували увесь відеocyкл в ілюстровану книгу, що налічує понад 200 сторінок.

У 2021 році відзначалася 35 річниця аварії на ЧАЕС. Видавництво електронної версії книги «7 днів після аварії» — це прояв поваги до героїзму ліквідаторів та мужності їх сімей.

ЗОНА

У зоні відчуження вимірюватимуть радіаційне забруднення із використанням гелікоптерів

Тренувальні навчання «Мобільний радіологічний моніторинг» відбудуться у зоні відчуження у вересні 2021 року. Про це представники Федерального управління з радіаційного захисту Німеччини та Федеральної поліції Німеччини разом із представниками Державного агентства України з управління зоною відчуження та підприємств зони відчуження домовилися під час візиту до Чорнобилю з 22 до 24 червня.

У межах наукового проекту обговорили відпрацювання підходів до радіаційного моніторингу переносними вимірювальними засобами, мобільними лабораторіями та літальними апаратами (!) в умовах радіаційного забруднення. Крім

того, у ході реалізації проєкту будуть застосовані нові технології паспортизації забруднених територій і складені карти радіаційного забруднення деяких територій зони відчуження. Це питання особливо важливе для України, зважаючи на недостатнє фінансування протягом останніх 10 років і проведення дозиметричної паспортизації застарілими ресурсомними методами.

Заплановані навчання дозволять перевірити достовірність вимірювань та допоможуть відпрацювати взаємодію різних структур у випадку радіаційних інцидентів. Під час візиту німецька делегація провела робочі зустрічі з представниками ДАЗВ, а також очільниками та спеціалістами державних спеціалізова-

них підприємств «Екоцентр», «Чорнобильська АЕС» та «ЦППРВ».

У планах Федерального управління з радіаційного захисту Німеччини, Державного агентства України з управління зоною відчуження, а також підприємств сфери управління ДАЗВ — проведення у вересні 2021 року пілот-проєкту і вимірювання радіаційного забруднення зони відчуження із використанням гелікоптерів для сканування визначеної території із залученням представників НАЕК «Енергоатом», Державної інспекції ядерного регулювання України та інших зацікавлених сторін.

За інформацією ДАЗВ

Як КДБ з правдою боровся

Рівно 35 років тому, 8 липня 1986 року, КДБ СРСР випустило документ за номером 136/11-769, який містив величезний перелік відомостей, що мали бути втаємничені як від громадян Радянського Союзу, так і від громадськості усього світу.

Двадцять шість пунктів переліку утаємничують все, що так чи інакше пов'язано з аварією та ліквідацією її наслідків. Без сумніву, радянська влада зробила все, щоб ніхто та ні за яких умов не зміг вирахувати, скільки насправді заплатив СРСР за аварію — людськими життями та здоров'ям, майновими та соціально-психологічними втратами.

Ось він, цей перелік.

«1. Відомості, що розкривають справжні причини аварії на енергоблоці №4 ЧАЕС. (Таємно).
2. Повні відомості про характер руйнувань та обсяги пошкоджень обладнання і систем енергоблоку. (Для службового користування).
3. Відомості про величини та склад суміші, викинутої під час аварії. (Таємно).
4. Зведені відомості про радіаційну обстановку, що містять характеристику забруднення в приміщеннях ЧАЕС і в

30 км зоні. (Таємно).

5. Відомості про результати окремих вимірювань радіаційної обстановки та ізотопного складу ґрунту, води та інше. (Для службового використання). Ті ж відомості в цілому по країні, республіці, областях. (Таємно).

6. Відомості, що наносяться на топографічні карти про радіаційну обстановку по районах забруднення. (Таємно).

7. Зведені відомості про масштаби дезактиваційних робіт з ліквідації наслідків аварії, а також робіт із захоронення радіаційно небезпечних елементів. (Таємно).

8. Відомості про санітарно-гігієнічну оцінку переробки, знешкодження та захоронення радіаційно небезпечних елементів. (Таємно).

9. Відомості про нові ефективні засоби та методи дезактивації. (Таємно).

10. Відомості про фактичний стан активної зони реактора, що розкривають можливість проникнення тепловідільних елементів під фундаментну плиту, потрапляння радіоактивності у водоносні шари, небезпечні викиди радіонуклідів у навколишнє середовище і т.п. (Таємно).

11. Зведені відомості про радіоактивне забруднення природних середовищ, польових продуктів і кормів, що перевищує гранично допустимі концентрації. (Таємно).

12. Відомості про ступінь ураження людей на ЧАЕС в поєднанні зі згадками про характер їх діяльності та особливості аварії. (Таємно).

13. Зведені відомості по опроміненню персоналу станції, ремонтного персоналу залучених організацій та населення. (Таємно).

14. Узгайнені відомості про захворюваність усіма формами променевої хвороби людей, які зазнали впливу в період аварії та ліквідації її наслідків. (Таємно).

15. Відомості про масові отруєння та епідемічні захворювання, пов'язані з аварією. (Таємно).

16. Відомості про результати лікування променевої хвороби новими методами та / або засобами. (Таємно).

17. Відомості про результати лікувально-профілактичних заходів, пов'язаних з аварією. (Таємно).

18. Зведені дані про екологічні оцінки наслідків аварії. (Таємно).

19. Відомості, що розкривають конкретні технічні рішення консервації блоку №4 ЧАЕС, а також відомості про роботи на блоках №1, 2 і 3. (Для службового користування (до рішення про відкриті опублікування)).

20. Відомості, що розкривають планові та звітні дані про обсяги державних капітальних вкладень на консервацію блоку №4 ЧАЕС, а також технічні рішення з відновлення блоків. (Таємно)

21. Відомості, що розкривають планові або звітні дані про обсяги будівельно-монтажних робіт за державними капіталовкладеннями на консервацію блоку №4 ЧАЕС. (Таємно).

22. Зведені відомості, що характеризують стан будівельно-монтажних робіт з консервації блоку №4 ЧАЕС. (Таємно).

23. Відомості про фонд зарплати по підприємстві діяльності в капітальному будівництві управління будівництва № 605. (Таємно).

24. Зведені відомості про чисельність працівників по управлінню будівництва № 605. (Таємно).

25. Відомості про кількість працівників, які залучаються для роботи в умовах підвищеного рівня радіаційного випромінювання. (Таємно)

26. Зведені відомості про найменування організації, їх відомчої приналежності, кількісний склад працівників, які залучаються до робіт з ліквідації наслідків аварії. (Таємно)».

Уважного читача цього документу, напевно, шокує визначення доцільності певних дій загальносоюзного та республіканського рівнів, спрямованих на приховування наслідків аварії. Про безпеку так званого «пересічного громадянина» не йдеться взагалі — треба, щоб «колективний Захід» не здогадався, наскільки все насправді погано.

Власне, перелік, який наведено вище, не щось виключно нове, а лише квінтесенція напрацьованих в період з 26 квітня по 8 липня інформаційних заборон.

Нагадаємо, що навіть перше офіційне повідомлення про аварію прорвалося у радянський інформаційний простір лише 28 квітня, причому виключно після того, як про аварію написали всі провідні інформагенції Європи та США, а СРСР отримало Ноти протесту від низки скандинавських країн, в яких першими зафіксували зростання радіації на власних територіях і визначили джерело цього зростання.

І що це було за повідомлення! Через традиційну для СРСР секретність і схильність применшувати масштаби негараздів, агентство ТАРС було вкрай лаконічним: «На Чорнобильській атомній електростанції сталася аварія. Пошкоджено один з атомних реакторів. Вживаються заходи щодо ліквідації наслідків аварії. Постраждалим надається допомога. Створено урядову комісію».

На цей час, нагадаємо, вже було відселено майже 45 тисяч прип'ятчан, двоє людей загинули, а декілька десятків перших ліквідаторів з ознаками гострої променевої хвороби доправлено до спеціалізованої клініки у Москву.

Приховати правду за будь-яку ціну та у будь-який спосіб — це було головним тригером дій радянської влади протягом всього гострого періоду ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Напередодні першотравневої демонстрації до ЦК КПУ надійшло повідомлення КДБ УРСР про радіаційний стан територій, які межують зі столицею України Києвом, а також у самому Києві:

«Радіаційна обстановка поблизу 3-го та 4-го енергоблоків, зокрема, рівень гамма часток, становить до 1000 мікрорентген на секунду. На решті території станції до 15-200 мікрорентгенів на секунду...»

Місто Київ: радіоактивність у повітрі по різних крапках вимірювань — від 500 до 1050 мікрорентгенів на годину, в приміщеннях — до 100 мікрорентгенів на годину. Активність води деснянського водопроводу — 100 кюри на літр, дніпровського водопроводу — 109 кюри на літр.

Місто Бородянка: радіоактивність повітря — 300 мікрорентгенів на годину, ґрунту 400 мікрорентгенів на годину. Вода у відкритих водоймах — 70 мікрорентгенів на годину,

Місто Поліське: радіоактивність повітря — 3100 мікрорентгенів на годину, ґрунту — 4900 мікрорентгенів на годину. Вода водопровідна — 50 мікрорентгенів на годину, у відкритих водоймах — 500 мікрорентгенів на годину.

За межами міста (Поліське) радіоактивність повітря — 500 мікрорентгенів на годину, ґрунту 900 мікрорентгенів на годину. Вода у відкритих водоймах 200 мікрорентгенів на годину.

Днем раніше, 28 квітня 1986-го, від КДБ України до КДБ СРСР надійшла пояснювальна записка, в якій, зокрема, було зазначено:

«Рекомендации и некоторые сведения в условиях зоны повышенной радиации г.Киева. Состав выбросов в атмосферу: выброшено 200 изотопов, 30 элементов, из них 45% короткоживущих, 55% — от 7 суток и выше...при данной радиации (0,3 мкр/час) можно заболеть лучевой болезнью...»

(Наибольшую опасность в данный момент представляют собою) йодистые препараты — 47 изотопов (которые живут):

*йод 126 - 13,3 дня;
йод 129 - 1720 лет;
йод 131 - 8,06 дня;
йод 132 - 2,6 дня;
йод 133 - 20,9 часа;
йод 134 - 54 мин.;
йод 135 - 7,6 часа».*

29 квітня в Москві сформували Оперативну групу Політбюро ЦК КПРС для координації зусиль з мінімізації аварії. Керував нею голова Ради Міністрів СРСР Микола Рижков. В Україні Оперативну групу створили 30 квітня 1986 року.

На першому ж засіданні, проінформовавши про оперативну обстановку, очільник групи, перший заступник голови Ради Міністрів УРСР Євген Качаловський підняв питання щодо відміни першотравневої демонстрації — з огляду на вірогідну небезпеку для її учасників. Керівник Оперативної групи Політбюро ЦК КПРС, голова Ради Міністрів СРСР Микола Рижков цю пропозицію різко відхилив.

Демонстрація відбулася. А 6 травня на Хрещатику стартувала 39-та Велогонка миру. З цієї нагоди в місті відбувся мітинг, який відкрив голова Київського міськвиконкому Валентин Згурський.

Організатори заходу забезпечували прапорцями ряди піонерів, які повинні були вітати спортсменів. Чітко за розкладом вмикалися секундоміри; вулицями столиці їхали велосипедисти — не підозрюючи, наскільки могутній радіаційній атаці піддався Київ.

Перше повідомлення ТАРС з хоч якись деталями щодо аварії пролунало лише 7 травня: «Сталася аварія з частковим руйнуванням активної зони реактора. Рівень радіації не перевищив норми, встановленої Міністерством охорони здоров'я СРСР і МАГАТЕ. На території, яка безпосередньо межує з місцем аварії, рівень 10-15 мкР/год». Звичайно, воно було брехливим — виходячи з даних КДБшних доповідних, наведених вище.

Як це не парадоксально, але після аварії на Чорнобильській АЕС мало не головним напрямком боротьби на інформаційному полі співробітники КДБ вважали спостереження за так званим «українським націоналістичним підпіллям».

В довідці, яку 12 травня було направлено до КДБ СРСР з КДБ УРСР, викладалися відомості, котрі для сучасного читача виглядають абсурдом: «По даним оперативного джерела, доцент

ветеринарного факультета Української сільськогосподарської академії Калиновський Григорій Николаевич, 1938 года рождения, уроженец Львовской области, украинец, член КПСС, в беседе с доцентом сельхозакадемии Потоцким Н.К. заявил: «Оті кацапи в 1933 році не заморили голодом українців, то хочуть зараз це зробити атомом». Калиновський Г.Н. настроен пронационалистически, старается брать под опеку студентов из западных областей Украины».

Ще трагікомічніше виглядає наступний абзац з цитованої довідки: «Бывшие участники бандоуновского подполья Глухенький Николай Герасимович, 1928 года рождения, уроженец Черкасской области, проживающий в г.Фастове Киевской области, пенсионер, и Косовский Владимир Иванович, 1923 года рождения, уроженец и житель с.Веприк Фастовского района Киевской области, пенсионер, в беседе с оперативным источником высказали сожаление по поводу случившегося на Чернобыльской АЭС, с болью говорили о пострадавших и убытках».

Нагадаємо, цей документ створено вже після того, як урядова комісія на чолі із заступником голови Ради Міністрів СРСР Борисом Щербіною та слідча комісія КДБ СРСР дійшли висновку, що аварія на ЧАЕС сталася не в результаті диверсії, отже шукати шпівнів та терористів в цій справі марно. Проте, маховик, який розкрутився ще в 1930-ті, продовжував поволі крутитися.

Ще одним завданням, яке стояло перед органами КДБ, було не допустити будь-якого витоку правдивої інформації про Чорнобильську катастрофу за кордон.

(Продовження
в наступному номері)

Ukraine **NOW** ua

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювала: Майя Руденко
Дмитро Корчак

+380 4593 431 02 / m.rudenko@chnpp.gov.ua